

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีและงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวจรีนา ชัยรัตน์

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ชูศรี เที้ยศิริเพชร ประธานกรรมการ
อาจารย์โฉมสินี บาลโสภณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีและงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีและงบการเงิน โดยทำการศึกษารายงานประจำปีและศึกษาเปรียบเทียบการแสดงรายการในรายงานประจำปีและหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างบริษัทจดทะเบียนกลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชี โดยเฉพาะมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน และมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ กลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปีพ.ศ.2545 จำนวน 10 บริษัท และในปี พ.ศ. 2546 จำนวน 11 บริษัท

จากการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี พบว่า มีการจัดทำและจัดส่งเป็นภาษาอังกฤษและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น และในรายงานประจำปีมีการปรับปรุงรูปแบบการแสดงผลการเพื่อช่วยให้เกิดความสะดวกต่อผู้ใช้งมากขึ้น เช่น มีการแสดงพันธกิจ มีการแสดงรายชื่อคณะกรรมการพร้อมรูปภาพประกอบ อย่างไรก็ตามบางบริษัทกลับมีการลดการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความกระชับในบางเรื่อง เช่น การวิจัยและพัฒนา โครงการในอนาคต ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ บุคลากร ฝั่งองค์กร จากการศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยข้อมูลตามแบบ 56-2

พบว่า ทุกบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นบางรายการได้แก่ บุคคลอ้างอิงอื่น แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรมและสภาพการแข่งขันในอนาคต การสรรหากรรมการและผู้บริหาร สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปีที่ผ่านมา การจัดหาผลิตภัณฑ์ ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของการทำรายการระหว่างกัน และ ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน นอกจากนี้พบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบ 56-2 ซึ่งรายการที่เปิดเผยเพิ่มเติมมากที่สุดคือ สารจากประธานกรรมการ และเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมน้อยที่สุดคือ นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและร่วม และ สรุปสัญญาที่สำคัญระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยและบริษัทอื่น

ในด้านการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน พบว่า ทุกบริษัทมีการแสดงรูปแบบและเรียงลำดับรายการตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน และ ประกาศของกรมทะเบียนการค้า เรื่องการกำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินของบริษัทมหาชน ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน บริษัทส่วนใหญ่เปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง รายการเพิ่มเติมจากมาตรฐานที่พบว่าเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด คือ คำอธิบายเพิ่มเติมที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และรายการที่มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมจากมาตรฐานการบัญชีที่น้อยที่สุด คือ ลักษณะเหตุการณ์ และจำนวนเงินค่าปรับจากหนี้สินจากการถูกประเมินภาษีย้อนหลัง และเงินฝากธนาคารที่นำไปค้าประกัน

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาโดยแบ่งกลุ่มธุรกิจแยกตามลักษณะการประกอบกิจการเพื่อให้เห็นลักษณะการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มได้แก่ 1)กลุ่มผลิตและจำหน่ายอะไหล่รถยนต์ การเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีมีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอให้กระชับมากขึ้น ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในปีพ.ศ.2546 มีการเปิดเผยเรื่องการเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาพร้อมเหตุผล 2)กลุ่มผลิตและจำหน่ายแบตเตอรี่ มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีเรื่องสิ่งแวดล้อม ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีการลดการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่จำเป็นและเพิ่มรายการที่จำเป็น เช่น รายได้และค่าใช้จ่ายอื่น 3) กลุ่มผลิตเบาะและชิ้นส่วนหนัง มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี เรื่องสิ่งแวดล้อม ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีการเปิดเผยรายละเอียดหนี้สินและเงินกู้ยืม 4) กลุ่มผลิตยางนอกและยางใน มีเพียงบริษัทเดียวที่มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีมากกว่าบริษัทอื่น ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีการเปิดเผยรายละเอียดสัญญาเช่าระยะยาวและภาระผูกพัน 5)กลุ่มขายและบริการหลังการขายยานยนต์ ในรายงานประจำปีไม่มีความแตกต่างของการแสดงรายการ ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีการแสดงรายการเกี่ยวกับเรื่องการเช่าซื้อ 6) กลุ่มผลิตและจำหน่ายหลอดไฟ มีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคม ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงิน ไม่มีการนำเสนอข้อมูลแยกตามส่วนงาน

Independent Study Title A Study of Disclosure in Annual Reports and Financial Statements of Listed Companies in Vehicles and Parts Sector in The Stock Exchange of Thailand

Author Ms. Chareena Chairat

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Chusri Taesiriphet Chairperson

Lecturer Chomsinee Bansong Member

Abstract

This independent study aims to study of disclosure in annual reports and financial statements of listed companies in vehicles and parts sector in the Stock Exchange of Thailand. It focuses on characteristics of the disclosures of the annual reports; a comparative study of categories of significant data in annual reports and financial statements between different listed companies of vehicles and parts in accordance with the regulations of the Stock Exchange of Thailand, Thailand accounting standard no.35 (TAS.No.35) and other related TAS. The study group composes of 10 vehicles and parts companies in the Stock Exchange of Thailand in 2004 and 11 companies in 2005.

From these annual reports disclosures, found out that there are increasing English reports and electronic medias. Besides, there is an improvement of a presentation of categories in the report as it is more convenient for readers such as a mission of a company, pictures and names of committees. However in some cases there is a deduction of data as to make it sharp only among some significant contents such as research and development, future project, operating assets of the company and its subsidiaries used for a business execution, employees, and an organization chart. From the comparative study of a disclosure of annual reports in accordance to a Form56-2, found out that every company discloses accordingly to the Stock Exchange of Thailand except

some categories such as other reference persons, trends in the industry and future competition situation, a nomination of directors and administrators. In addition, there are significant changes within the past year such as procurement for goods, a necessity and propriety of related party transactions and authorization procedures of related party transactions. Besides, there is an additional disclosed data within this form which the most regards to a message from the CEO and president and the least relates to a policy on investment in subsidiaries and affiliated companies and an exclusive conclusion between companies or its subsidiaries and other affiliated companies.

Of a financial statement disclosure, found out that every company shows appropriate form and list of categories accordingly to TAS No.35 on a financial statement disclosure and the announcement of Department of Business Development. In notes to financial statement, most companies disclose accordingly to relate TAS. Additional categories to these standards mostly found in these financial reports is that of an additional description for property, plant and equipment and the least is that of circumstances and an amount of charge of liabilities as a result of tax assessment and a quarantined deposit account.

Moreover, this study also divides a business group into 6 groups in order to clarify more clearly on each group type of disclosure. These groups are (1) a group of automotive parts' production and distribution. The disclosure in an annual report is adjusted as it is shown more compacted. Besides, a note to a financial statement of 2003 discloses a change to calculate depreciation and its related reasons. (2) a group of battery production and distribution. There are disclosures regarding to impacted environments in annual reports. In notes to financial statements, there are reduction of unnecessary data and addition of some data like other revenues and expenses (3) a group of cushion and leather parts. There is a data of impacted environment in an annual report as in a note to a financial statement discloses a detailed liabilities and debts (4) a group of outer and inner tire production. Only one company discloses more detail in comparison to the others in annual reports while in notes to financial statements reveal details of long- term leases and their obligations (5) a group of automotive sale and service after sale. In annual reports, there are no differences between companies regarding to show of each category as in notes to financial statements, they disclose categories on hiring purchases (6) a group of electric bulb production and distribution. There is a disclosure relating to a societal advocacy activities while in a note to a financial statement, there is no data from each different division.